

'Claim "Nijmegen gentechvrij" slaat nergens op'

Mensen roepen erg snel iets zonder precies te weten wat ons burgerinitiatief nou eigenlijk inhield. Zie voor de volledige tekst: www.gentechvrijvoedsel.nl

Zo gaat het ons vooral om de signaalwerking naar Den Haag en Brussel waar men onverminderd doorgaat met een pro-gentechbeleid zonder goede risico-analyse. De EFSA (Europese voedsel veiligheid autoriteit) doet geen eigen onafhankelijk onderzoek maar neemt de rapporten over van het gentech-bedrijfsleven. Dat is vergelijkbaar met de manier waarop de FDA in Amerika functioneerde en functioneert.

Door de term 'wezenlijke gelijkwaardigheid' te introduceren werden gentechgewassen en het daaruit ontstane voedsel vrijwel zonder enige regelgeving in Amerika toegelaten. Zie onze website voor uitgebreidere informatie.

Wij zijn niet tegen onderzoek als dat in een gecontroleerde omgeving plaats vindt, maar wij vinden het veel te vroeg om van het onderzoek dat nog in de luiers ligt al een product te maken waar geld aan verdiend moet worden. En dat is maar al te vaak het geval omdat heel veel onderzoek door de gentechbedrijven gefinancierd wordt.

Doe onderzoek en ontdek hoe de natuur en haar erfelijke eigenschappen in elkaar zitten, maar het is nog veel te vroeg om van alles los te laten in de natuur. Dit onderzoek is nog lang geen (veilig) product.

Op dit moment willen wij gentech dan ook buiten de deur van Europa houden en heeft Nijmegen zich aangesloten bij de brede Europese beweging 'GMO-free-regions' met talloze gentechvrij verklaarde gemeenten en gebieden en soms complete landen. (Oostenrijk, Italië, Griekenland).

Sommige aan de aardappel verwante soorten hebben die genen van nature in zich;

Interessante vraag hierbij: hoe komt het dat deze soorten die genen van nature in zich hebben en die zieke aardappel niet? Kijk naar oorzaken en of je op dat vlak oplossingen kunt vinden in plaats van het meteen te zoeken in een technische truc. Misschien deugt de manier waarop we vandaag de dag landbouw bedrijven niet (meer).

En dat is niet het enige voordeel: 'Als we planten kunnen kweken met een duurzame resistentie tegen aardappelziekte, scheelt dat enorm in het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.'

Binnen de biologische landbouw zijn er al aardappelen die resistent zijn tegen aardappelziekte. Gentechnologie is dus niet nodig.

Er wordt voorbij gegaan aan de vraag: waarom ontwikkelt er zich in een plant een ziekte?

Gerard van Weerden, beheerder proeftuinen en Genenbank, Radboud Universiteit:

“Wat is er op tegen om bijvoorbeeld genetisch materiaal van een plant in te brengen in een nauw verwante soort, om zo een resultaat te bereiken waar je met traditionele kruisingsstechnieken misschien wel twintig jaar over doet? Ik denk niet dat dat iets is wat men afwijst.”

Dat is iets wat wij en nog een aantal mensen afwijzen, omdat onderzoekers wel vaak roepen dat ze alles in de hand hebben maar in de praktijk blijkt dat de natuur reageert op de toegepaste techniek. Zo is bv onkruidresistentie ontstaan, waardoor alleen nog maar meer gif in het milieu gebracht is.

Ook worden onbedoelde insecten getroffen door bt-gewassen. En insecten die wel doelgroep waren en werden uitgeschakeld, creëerden op die manier ruimte voor plagen door andere insecten.

Er wordt te weinig naar het geheel, de ecologische samenhang gekeken.

Door contaminatie via stuifmeel ontstaan ook problemen. Zo is bv in heel Canada alleen nog maar gentech-koolzaad te vinden. In Spanje moeten biologische boeren stuk voor stuk stoppen omdat hun maïs besmet raakt met gentech.

En de diversiteit neemt in snel tempo af.

En dat zijn allemaal dingen die de gentech-multinationals niet hebben voorspeld. Ze hebben dus nauwelijks iets in de hand.

...genetisch materiaal van een plant in te brengen in een nauw verwante soort...

De heer Van Weerden doelt hier op cisgenese.

Dat zou wezenlijk anders zijn dan transgenese maar de techniek blijft dezelfde techniek met voor een groot deel onvoorspelbare gevolgen. Men doet alsof je alleen maar een gen hoeft te verruilen voor een 'beter' gen en het probleem is opgelost. Ten eerste gaat het vaak om een genconstruct waarbij niet 1 gen maar wel een stuk of 4 genen nodig zijn. Ten tweede: het 'knippen' gaat redelijk secuur, doch waar het materiaal in de 'ketting' terecht komt is 'gokken'. En hoe is de wisselwerking met de eiwitten. Hoe gaat de plant reageren? Hoe gaat de natuur als geheel reageren? Men weet dat niet, dus doe nou eerst eens een jaar of 20, 30 onderzoek om daar achter te komen.

Hoeveel lange-termijn-onderzoek is er al gedaan naar het eten van gentechvoedsel?

Niet dus.

We zien wel al bij proefdieren verkeerde dingen gebeuren met organen.

Dat zag Arpad Pusztai al in 1996 bij z'n onderzoek naar gentechaardappelen en hij zag ook dat de techniek de problemen oplevert, niet de lectine.

Gentechnologie is een techniek die wezenlijk anders is dan alle voorgaande technieken.

Electriciteit kun je uitzetten, een levensgevaarlijk defect bij een serie nieuwe auto's kun je oplossen door de auto's terug te halen naar de fabriek. Asbest wordt nog steeds elke dag verwijderd. Maar als gentechplanten in de natuur dingen gaan doen die wij niet willen, zijn ze niet meer terug te halen.

Het is dus nog veel te vroeg om het voorzorgsprincipe maar te laten vallen.

Want gentechnologie kan mooie dingen opleveren: 'Wij zijn hier op de universiteit bijvoorbeeld op zoek naar genen die aardappels duurzaam resistent kunnen maken tegen de aardappelziekte *Phytophthora infestans*.

'Als we planten kunnen kweken met een duurzame resistentie tegen aardappelziekte, scheelt dat enorm in het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.'

Ten eerste heb je geen gentech nodig want er bestaan al biologische phytophthora-vrije aardappelen.

Voor alles waar men gentechnologie voor nodig zegt te hebben bestaan traditionele oplossingen.

Sterker nog, heel veel beloften als zout-of droogtetolerante planten zijn nog steeds niet waargemaakt terwijl er allang allerlei natuurlijke planten bestaan. Daar heb je helemaal geen gentech voor nodig.

Het Nederlandse zaadbedrijf Rijk Zwaan zegt ook dat alles uitstekend te doen is met de traditionele methoden zonder gentechnologie.

(En bij groentezaden gaat de contaminatie helemaal snel: het eerste jaar een beetje besmet, dan het volgende jaar gelijk 100%!)

We moeten nog zien of een duurzame resistentie tegen aardappelziekte mogelijk is dmv gentechnologie en welke overwachte problemen er op zullen duiken.

Men gaat ook voorbij aan het feit dat veel ziektes juist het gevolg zijn van een verkeerd (industriële) landbouwbeleid waarbij de monoculturen en de rooibouw op de landbouwgrond de problemen

veroorzaakt hebben. En daar gaan we dan nu weer technische oplossingen voor bedenken in plaats van een structurele oplossing die weer recht doet aan de grond.

'Gentech toepassen in voedselproductie en landbouw, daar is een kleine meerderheid van de Nederlanders in grote lijnen op tegen.

63% Volgens officiële EU-cijfers.

Maar dat is in Nederland amper aan de orde: in Nederland, en trouwens in heel Europa worden amper genetisch aangepaste gewassen geteeld.'

Om dat zo te houden zijn we ook juist nu met ons burgerinitiatief gekomen. Als het er al geweest was, dan waren we te laat! Het is juist onze bedoeling die gewassen te voorkomen.

Nederland is wel een grote importeur van gentech-grondstoffen, vertelt Hanssen. Met name soja, dat als veevoer dient, wordt op grote schaal uit Zuid-Amerika ingevoerd.

Meer dan 95% van vlees en zuivel komt van dieren die overwegend gentechvoer hebben gegeten, maar dat staat nergens op het etiket. En toch krijgen heel veel mensen dat indirect binnen zonder dat ze daarvan op de hoogte zijn. Recent onderzoek laat ook zien dat het dna niet compleet door de spijsvertering wordt afgebroken zoals steeds werd verondersteld.

Dus waarom de Nijmeegse gemeenteraad dan instemt met een voorstel om de stad 'gentechvrij' te verklaren? 'Eerlijk gezegd slaat dat nergens op. Het is een politieke claim die niet waar te maken is in de praktijk.

De gentechvrij-verklaring slaat op wat er buiten in de natuur gebeurt. Zo kan bv het biologisch bedrijf van Robert Koekoek die in de Ooij zijn land heeft, beschermd worden tegen gentechbesmetting met maatregelen die de gemeente neemt. Je kunt wachten tot er een boer komt die gentech gaat verbouwen, maar het is slimmer om dit soort conflicten voor te zijn.

Het 'gentechvrij' slaat vooral op wat de gemeente zelf kan doen, dus gebiedbescherming en ook met betrekking tot haar eigen inkoopbeleid, de catering van de gemeente bv.

'Gentechvrij' is duidelijk gekoppeld aan de 4 punten die wij van de gemeente hebben gevraagd. (zie www.gentechvrijvoedsel.nl)

Een 'Stiltegebied' is ook een overkoepelend begrip. Als men in zo'n gebied woont mag men, voor zover ik weet, ook gewoon binnen muziek draaien!

Niet goed voor innovatieklimaat

Er is een tweede reden waarom Hanssen, die zich bezighoudt met de vraag hoe nieuwe technologieën hun weg vinden in de samenleving, het niet verstandig vindt dat de gemeenteraad heeft ingestemd met het initiatief, dat gesteund werd door 4000 burgers (minder dan 3% van de Nijmeegse bevolking) .

Probeer maar eens 4000 handtekeningen op te halen van mensen die op die manier willen laten weten dat ze graag gentechvoedsel eten. Er heeft nog nooit een consument aan het bedrijfsleven gevraagd om gentechvoedsel. Die technologie is in Amerika puur bedacht door multinationals om heel veel geld mee te verdienen. Daar werd geen enkel hoger doel mee gediend.

Zet gentechgewassen in Nederland neer en het is al heel snel afgelopen met de keuzevrijheid van de consument. Uiteindelijk wordt alles gentech.

Innovatie is niet per definitie goed. Je zult je elke keer moeten afvragen of we een bepaalde ontwikkeling wel willen. De atoombom was ook innovatief!

'Uit onderzoek blijkt steeds dat mensen niet tegen nieuwe technologieën zijn, mits zaken als veiligheid en risico's goed geregeld en beheersbaar zijn.

En dat is nou precies waar het om draait: bij gentechnologie zijn zaken als veiligheid en risico's niet goed geregeld en beheersbaar!!! Precies daarom moet je er nu niet aan beginnen, buiten in de natuur.

Door dit voorstel over te nemen, wekt de raad de suggestie dat de Nijmeegse bevolking tegen *high technology* zou zijn. Dat lijkt mij niet verstandig met het oog op het Nijmeegse innovatieklimaat, de deelname in nieuwe onderzoeksprogramma's, het aantrekken van investeerders en uiteindelijk het creëren van nieuwe banen voor de Nijmegenaren zelf.'

Onlangs heeft Heinz Nijmegen uitgekozen als vestigingsplaats voor haar Innovatie Centrum, en wat blijkt? Heinz werkt gentechvrij!

Lucas Buur

'Burgers voor gentechvrij voedsel'